Gemeente Assen

GEMEENTEBLAD

Officiële uitgave van gemeente Assen.

Nr. 53199
28 april
2016

Vaarwater in Assen

Leeswijzer

Met deze nota wordt het gemeentelijk beleid voor het openbare vaarwater en de oevers vastgelegd. Dit beleid biedt daarmee een kader en richting voor gebruik en beheer van het vaarwater in Assen, die vertaald kunnen worden in bijvoorbeeld uitvoeringsplannen of regelgeving.
Deze nota beschrijft eerst Assen als ‘vaarstad’ en verkent daarbij de functies op en om het water. Vervolgens gaat de nota in op ontwikkelingen voor de komende jaren en schetst op basis daarvan eindbeelden voor het vaarwater in de gemeente. Die eindbeelden slaan een brug naar de uitgangspunten voor gebruik en beheer en de bijbehorende financiële kaders.

Aanleiding

Context

De Waterwet (2009) regelt de verantwoordelijkheden van de verschillende overheden voor het waterbeheer en de waterhuishouding. Rijkswaterstaat en de waterschappen zijn daarbij wettelijk gezien de enige waterbeheerders. Provincie en gemeente hebben als eigenaar wel een belangrijke rol bij dit waterbeheer, bijvoorbeeld als het water gebruikt wordt als vaarweg. Aanvullend op de landelijke Richtlijnen Vaarwegen, kunnen Provincie en gemeente kaders en regels opstellen voor het beheer en gebruik van dit vaarwater.

Aanleiding en d oel

Om te kunnen sturen op goed gebruik en beheer van de vaarwegen in Assen en daarmee op de aantrekkelijkheid van Assen als ‘vaarstad’, stelde de gemeenteraad in 2008 de nota “Beheer van het openbare vaarwater in Assen” vast. Recente ingrijpende veranderingen op gebied van de Asser vaarwegen geven nieuwe inzichten en bieden nieuwe kansen voor ontwikkelingen op en rondom het vaarwater. Een actualisatie van het beleid was daarom noodzakelijk.
De geactualiseerde beleidsnota legt de kaders en uitgangspunten vast voor het gebruik en beheer van het openbare vaarwater en de oevers in Assen. De gemeente streeft daarbij naar een beleid dat is gedefinieerd op hoofdlijnen en een beleid dat inspeelt op de toekomst van de stad. Het beleid biedt daarmee een basis en ruimte voor uitwerking in uitvoeringsplannen voor beheer en onderhoud en vaststelling van regelgeving in de Algemene Plaatselijke Verordening.

Vaarwater in Assen

Geschiedenis

Pas met het graven van vaarwegen in de 19e eeuw kreeg het water betekenis voor het transport en daarmee voor de bedrijvigheid in Assen. In de twintigste eeuw nam die betekenis al weer af. Assen sloot delen van het water af voor transport. Eind vorige eeuw kwam met de opkomst van de recreatietoervaart de heropening van de Vaart in beeld. Om de recreatietoervaart nog verder te ontwikkelen en de omgeving een impuls te geven is ervoor gekozen ook Het Kanaal weer bevaarbaar te maken. Vanaf 2017 kan er weer door de stad gevaren worden en daarmee is het vaarwater medebepalend voor de kwaliteit en aantrekkelijkheid van de stad.

Functies op en om het water

Om de uitgangspunten voor gebruik en beheer van het water en de oevers te bepalen is het belangrijk om vast te stellen welke gebruiksfuncties het water, de oevers en de directe omgeving kent. De verschillende functies hebben invloed op elkaar en veranderen voortdurend. Assen onderscheidt de volgende functies voor het gebruik en beheer van het water:

- recreatietoervaart
- beroepsvaart (bijvoorbeeld distributie van goederen)
- bedrijvigheid
- wonen en leven
- recreatie en (sport)activiteiten
- oeverrecreatie (oa. sportvisserij)
- evenementen

Verantwoordelijkheid voor het vaarwater in Assen

Het openbaar vaarwater inclusief oevers, kades en voorzieningen in de openbare ruimte die de gemeente Assen beheert zijn de Vaart, Het Kanaal, het Havenkanaal en de havens bij Marsdijk en Kloosterveen. De provincie Drenthe beheert het Noord-Willemskanaal en Drentsche Hoofdvaart. Het beheer van de oevers van het Noord- Willemskanaal is de verantwoordelijkheid van de gemeente Assen. Dit geldt ook voor de woonbotenhaven bij de Groene Dijk. De beheerder van de vaarweg regelt de bediening en het beheer van bruggen en sluizen. Dit geldt niet voor de Kloosterbrug en de Montessoribrug die de gemeente beheert, maar bediend worden door de provincie. De gemeente zorgt voor de voorzieningen

in de havens en bij aanlegplekken. Het gaat hier om bijvoorbeeld elektriciteit, water, innamepunten voor vuil water, sanitaire voorzieningen en informatievoorziening.

Status van het vaarwater

De gemeente Assen streeft naar een schoon, heel, veilig en duurzaam watersysteem voor alle wateren, inclusief het vaartwater. Dit is vastgelegd in het 'Gemeentelijk Water en Rioleringsplan Assen 2013 - 2018' (GWRP).

De kwantiteit en kwaliteit van het vaarwater is over het algemeen goed. Wel is de berging van oppervlaktewater een aandachtspunt, mede vanwege de verandering van ons klimaat. Belangrijk voor behoud van de waterkwaliteit is de aanwezigheid van voldoende innamepunten voor chemische toiletten. De kwaliteit van de oeverbescherming is van belang voor de veiligheid van de stad.

Ontwikkelingen

Om beleidskaders te stellen voor het gebruik en beheer van de vaarwegen, zijn de actuele en de te verwachten ontwikkelingen verkend. Sommige ontwikkelingen spelen op korte termijn, andere strekken zich over vele jaren uit. Op hoofdlijnen gaat het om de volgende ontwikkelingen:

Blauwe As

Meest in het oog springende en belangrijkste ontwikkeling is het bevaarbaar maken van Het Kanaal. De vaarroute Vaart - Het Kanaal - Havenkanaal die daarmee ontstaat, draagt de naam 'Blauwe As' en zorgt ervoor dat met ingang van 2017 recreatieschepen langs de binnenstad door Assen kunnen varen. Assen wordt daarmee een aantrekkelijke bestemming op de vaarroute Meppel - Assen - Groningen. Het openen van deze vaarweg heeft veel impact op Assen als vaarstad en de omgeving van Het Kanaal. Denk hierbij aan een groot aantal infrastructurele toevoegingen, verbetering van de openbare ruimte rondom de vaarweg en de mogelijkheid voor stedelijk wonen, werken en verblijven aan het water.

Stedelijke ontwikkelingen

De komende jaren zal de transformatie van delen van het Stadsbedrijvenpark (in eerste instantie het gebied ten zuiden van de A.P. Fokkerstraat, grenzend aan de industrieweg en het Havenkanaal) één van de grotere stedelijke ontwikkelingen zijn die gevolgen heeft voor vaarwegen. Deze transformatie en intensivering van het grondgebruik van de industrieterreinen bij het Havenkanaal zijn van groot belang voor het gebruik en het beheer van het aangrenzende vaarwater. De nu aanwezige bedrijvigheid wordt deels vervangen door combinaties van wonen en hoogwaardig werken. Deze ontwikkeling is onderdeel van de FlorijnAs (zie www.florijnas.com).

Recreatietoervaart

Drenthe is vooral een trekpleister voor de recreatievaarder die drukkere wateren mijdt. De aantrekkelijkheid van Drenthe als vaargebied neemt toe. Dit komt door het 'rondje Drenthe' dat een aantrekkelijke vaarroute is en een kortere verbinding biedt naar Duitsland. Belangrijk zijn de verbindingen Erica-Ter Apel en op langere termijn mogelijk het Oranjekanaal. Het openstellen van de Norgervaart heeft een meer "utopisch" karakter. De verbinding met Friesland gaat via de turfroute in Zuid-Oost Friesland. De huidige centra voor de recreatietoervaart in Drenthe zijn Meppel en Emmen.

Vanaf 2017 wordt een 'rondje Assen' (Vaart - Het Kanaal - Havenkanaal - Noord Willemskanaal) mogelijk. Daarmee zal de recreatietoervaart aantrekken. Dit geeft kansen voor derden voor het realiseren van een overdekte stalling met reparatiemogelijkheden.

De gemeente Assen is terughoudend met het inrichten van punten voor brandstofinname vanuit haar specifieke verantwoordelijkheid bij het voorkomen van (water)bodemverontreiniging. Particuliere initiatieven op dit gebied moeten aan de milieuvoorwaarden voldoen.

Beroepsvaart

Het Noord-Willemskanaal en Havenkanaal blijven open voor schepen tot en met 65 meter lengte, 7,30 meter breedte, 2,50 meter diepte, 5,40 meter hoogte en 650 ton laadvermogen (bron: 'Vaarwegkenmerken in Nederland' (ViN) editie januari 2016 - Rijkswaterstaat). Bij het baggeren van het Havenkanaal is hiermee rekening gehouden. De komende jaren wordt duidelijk of de beroepsvaart in Nederland kansrijk is. Omdat Assen niet in een doorgaande route ligt, lijkt de stad in eerste instantie minder aantrekkelijk als halteplaats. De drukte op het wegennet in Nederland kan doorslaggevend blijken voor het succes van de beroepsvaart. Dan kan het op en neer varen vanuit de richting Groningen naar Assen wel lucratief blijken.

Voor de mogelijke ontwikkeling van de beroepsvaart is het behoud van kadelengte en keermogelijkheden noodzakelijk. Bovendien moet de kade aansluiten op een transportas. De beroepsvaart kan zich op twee manieren ontwikkelen:

- Het transport richt zich op overslag van goederen voor bedrijven buiten het stadscentrum. In dat geval ligt een overslagpunt nabij de Europaweg voor de hand. Hier kan ook sprake zijn van tijdelijke opslag.
- Het transport richt zich op winkels in de binnenstad. Dan is een aanlandingspunt nabij het stadscentrum gewenst. Daar kunnen goederen worden overgeladen op kleine voertuigen die direct de winkels bevoorraden. Opslagmogelijkheden passen niet dicht bij het stadshart.

Bedrijvigheid

Naast beroepsvaart voor de distributie van goederen, lenen de vaarwegen zich goed voor andere vormen van bedrijvigheid. Er is een toename in belangstelling voor het gebruik van het vaarwater door bijvoor-

beeld drijvende horeca, kanoverhuur, elektrische vaartuigen en sociaal culturele activiteiten. Het bevaarbaar maken van Het Kanaal zal deze belangstelling vergroten. Bedrijvigheid op de vaarwegen vergroot de aantrekkelijkheid en levendigheid van de stad.

W onen en leven

Het bevaarbaar maken van Het Kanaal geeft het leven en wonen langs het vaarwater in dit deel van de stad een nieuwe dimensie. De aanwezigheid van vaarwater en boten, in combinatie met een hoogwaardige fysieke ruimte langs de vaarweg, zal de levendigheid en leefbaarheid in deze omgeving vergroten. De herontwikkeling van het bedrijventerrein langs het Havenkanaal biedt verschillende extra kansen voor het benutten van het water. Voorafgaande aan het baggeren is een analyse gemaakt van de mogelijkheden van het water en de oevers. Dit heeft geleid tot een eerste zonering van het gebruik van het Havenkanaal. Tussen Europaweg en Industrieweg moeten bewoners en bezoekers van Assen het Havenkanaal kunnen beleven. Daarvoor moeten bij toekomstige functieveranderingen de oevers vrij toegankelijk worden. Het streefbeeld is een doorlopende ‘boulevard’ vanaf de industrieweg tot aan de Europaweg. Langs het water komen wonen en werken in afwisseling voor. Ook een toekomstig evenemententerrein kan profiteren van een ligging nabij het water.

Het wonen op het water in ‘klassieke’ woonschepen blijft voorlopig alleen mogelijk aan de Groene Dijk. Wellicht dat een initiatief voor het seizoensgebonden afmeren van historische schepen in de Vaart hierop een uitzondering vormt (zie evenementen, kunst en cultuur). Ook bij herontwikkeling van het Stadsbedrijvenpark kan rekening worden gehouden met de vraag naar hoogwaardig wonen op het water. Hierdoor komen er meer opties om te wonen op het water. Ook kunnen eventuele insteken worden benut om het wonen langs het water uit te breiden. Openbaarheid van de oevers is wel een aandachtspunt.

Recreatie en (sport) activiteiten op het water

Het bevaarbaar maken van Het Kanaal biedt nieuwe mogelijkheden voor recreatie en activiteiten op en om het water rondom de binnenstad van Assen. Mogelijkheden voor verhuur van bijvoorbeeld roeiboten, elektrische boten, waterfietsen of kano’s vergroot de aantrekkelijkheid van een bezoek aan Assen. Deze mogelijkheden moeten wel actief onder de aandacht gebracht worden.

Oeverrecreatie

Oeverrecreatie vindt vooral plaats langs het Havenkanaal en Noord-Willemskanaal. Het uitbaggeren van het Havenkanaal heeft geleid tot een ander gebruik van de oevers. Er is gezocht naar combinaties van landrecreatie, oeverrecreatie en natuur. De oevers langs het Noord-Willemskanaal zijn grotendeels vrij toegankelijk. Aandachtspunt hierbij is het nachtvissen dat in de praktijk weinig verschilt van wildkamperen.

Oeverlengte

Oeverlengte maakt het mogelijk het water vanaf het land te beleven en het land vanaf het water. De oeverlengte verbindt het water met de omliggende omgeving. De oeverlengte in Assen zal vanaf 2017 deels uitgebreid worden langs Het Kanaal. Beheer en ontwikkeling richten zich op het behoud en zo mogelijk uitbreiding van oeverlengte. Dat kan bijvoorbeeld door insteken te ontwikkelen bij de transformatie van het Stadsbedrijvenpark. Het particulier eigendom van oevers wordt in nieuwe ontwikkelingen niet verder uitgebreid. Dit geldt ook voor eventuele nieuwe insteken langs het Havenkanaal.

Evenementen, kunst en cultuur

De vaarwegen door de binnenstad bieden diverse kansen voor evenementen en combinaties met kunst en cultuur. De kop van de Vaart leent zich het beste voor evenementen, waarbij het water wordt gebruikt. Maar ook de omgeving van de Havenkade en de vaarroute ‘Blauwe As’ als geheel kunnen een rol spelen bij evenementen in de stad. Dit zelfde geldt voor het benutten van het water voor kunstuitingen of bijvoorbeeld stadsmarkeringen. Binnen het vaarseizoen moet uiteraard goed rekening worden gehouden met de overige functies van het vaarwater.

Historische schepen

Er is belangstelling voor het afmeren van historische schepen buiten het vaarseizoen, om daarmee het historische karakter van de Vaart te versterken. Deze schepen kunnen gebruikt worden voor culturele activiteiten of evenementen.

Eindbeelden voor het bevaarbare water

Vaart

Aanwezigheid van recreatietoervaart, aansluiting bij een aantrekkelijke binnenstad, evenementen en horeca. Alles passend binnen het historische karakter van de omgeving.

Gerealiseerde of op korte termijn te realiseren eindbeelden:

- Recreatietoervaart komt van en naar het stadscentrum via de Vaart. Er zijn aanlegplaatsen aan de noordzijde, tussen het stadscentrum (‘kop van de Vaart’) en de Witterbrug. De ligduur is beperkt.
- De kop van de Vaart en directe omgeving is dé plek voor evenementen op en aan het water.
- Drijvende horeca zoals restaurantschepen en bedrijfsvaartuigen zoals rondvaartboten zijn beperkt toegestaan.
- Buiten het vaarseizoen heeft de Vaart een leeg karakter. Naast drijvende horeca kunnen bij evenementen historische schepen hier aanleggen.
- De Vaart biedt ruimte voor kunst op en om het water.

- Er zijn voorzieningen (elektra, water, sanitair) voor ligplaatsen in samenhang met het Cultureel kwartier.

Havenkanaal
Aanwezigheid van recreatietoervaart en beroepsvaart. Aantrekkelijk gebruik van water en directe omgeving.
Gerealiseerde of op korte termijn te realiseren eindbeelden:
- De beroepsvaart blijft enkelzijdig tot aan de sluis. Er is een keermogelijkheid.
- Recreatietoervaart komt van en naar het stadscentrum via het Havenkanaal. Nabij de aansluiting met Het Kanaal zijn aanlegplaatsen. De ligduur is in het vaarseizoen beperkt.
- Drijvende horeca zoals restaurantschepen en bedrijfsvaartuigen zoals rondvaartboten zijn beperkt toegestaan.
- Er is een jeugdroeibaan.
- Er zijn natuurvriendelijke oevers en kades. Deze zijn openbaar en kennen een multifunctioneel gebruik, wat zorgt voor levendigheid. Er ontstaat een doorlopende boulevard langs het Havenkanaal.
- Er is ruimte voor overige recreatie (bijvoorbeeld verhuur van kano's, roeiboten of waterfietsen) en evenementen op en om het water. De aanwezigheid van een camperplaats in de nabijheid van de Havenkade versterkt het recreatieve karakter.

Eindbeelden voor de langere termijn:
- Transformatie van het Stadsbedrijvenpark en de aansluiting op Het Kanaal (en daarmee de vaarroute 'Blauwe As') zorgt voor een aantrekkelijke omgeving met eventueel insteekhavens.
- Een winterstalling of haven wordt meegenomen bij de ontwikkeling van het Stadbedrijvenpark.

Het Kanaal
Aanwezigheid van recreatietoervaart en overige recreatie op en om het water, aansluiting bij aantrekkelijke binnenstad.
Gerealiseerde of op korte termijn te realiseren eindbeelden:
- Recreatietoervaart kan via Het Kanaal, langs het centrum van Assen varen.
- In Het Kanaal zijn aanlegplaatsen voor een kort bezoek aan het centrum of om te wachten voor bruggen en sluizen. Het zijn geen ligplaatsen waar overnacht kan worden.
- Er zijn in- en uitstapplaatsen voor kanoërs.
- Buiten de reguliere vaartijden heeft Het Kanaal een leeg karakter.
- Het Kanaal wordt betrokken bij evenementen en activiteiten in de binnenstad.

Passantenhavens Marsdijk en Kloosterveen:
Ligplaats of stalling van recreatievaartuigen en bedrijfsvaartuigen.
Gerealiseerde of op korte termijn te realiseren eindbeelden:
- In het vaarseizoen is de ligduur langer dan in de overige vaarwegen.
- Beperkte voorzieningen voor de recreatietoervaart worden in Kloosterveen zo mogelijk gecombineerd met derden.
- Buiten het vaarseizoen kan in deze havens een (seizoens)ligplaats gehuurd worden.

Noord-Willemskanaal/ Drentsche Hoofdvaart :
De gemeente stuurt niet direct op de eindbeelden van deze provinciale wateren.

Uitgangspunten voor het gebruik en beheer
De gemeente stuurt gericht op het gebruik en beheer van de vaarwegen. De uitgangspunten per vaarweg krijgen een nadere uitwerking en detaillering in regelgeving (APV) en uitvoeringsplannen. De maximale afmetingen voor de schepen per vaarweg zijn gebaseerd op de database 'Vaarwegkenmerken in Nederland' (ViN) editie januari 2016 van Rijkswaterstaat.
A fmeren, activiteiten en ligduur
De kwaliteit van de verschillende ligplaatsen verschilt in nabijheid tot het stadscentrum en in de aanwezige voorzieningen. Om een zekere bezetting, maar ook doorstroming te stimuleren, ligt het voor de hand voor de verschillende ligplaatsen een verschillende ligduur te hanteren. De gemeente Assen hanteert de volgende uitgangspunten per vaarweg:
Vaart
- De maximale ligduur in het vaarseizoen is drie nachten.
- Mocht de bezetting in het vaarseizoen lager zijn dan het aantal ligplaatsen, dan kan de havenmeester de maximale ligduur verlengen.
- Schepen zijn maximaal 27 meter lang, 5,80 meter breed, 1,55 meter diep en 3,50 meter hoog.
- Het afmeren mag alleen langs de aangewezen kade.
- Het afmeren langs andere schepen mag alleen op aanwijzing van de havenmeester.

Het Havenkanaal

- De maximale ligduur is drie nachten.
- Mocht de bezetting in het vaarseizoen lager zijn dan het aantal ligplaatsen, dan kan de havenmeester de maximale ligduur verlengen.
- Schepen zijn maximaal 65 meter lang, 7,30 meter breed, 2,50 meter diep en 5,40 meter hoog.
- Het afmeren mag alleen langs de aangewezen kade.
- Het afmeren langs andere schepen mag alleen op aanwijzing van de havenmeester.

Het Kanaal

- Er mag kort aangelegd worden tijdens de reguliere vaartijden. Overnachten is niet mogelijk.
- Schepen zijn maximaal 25 meter lang, 5,80 meter breed, 1,55 meter diep en 3,50 meter hoog.
- Het afmeren mag alleen langs de aangewezen kade.
- Kanoërs kunnen op- en afstappen bij de daarvoor bestemde plekken.

P assantenhavens in Kloosterveen en Marsdijk

•Tijdens het vaarseizoen is de maximale ligduur 13 nachten. Buiten het seizoen kan een ligplaats gehuurd worden voor winterstalling. Mocht de bezetting in het vaarseizoen lager zijn dan het aantal ligplaatsen, dan kan de havenmeester de maximale ligduur verlengen.

Algemeen

- Voor alle vaarwegen geldt dat afwijkingen alleen mogelijk zijn als dit met de gemeente is overeengekomen of in het kader van speciale activiteiten of evenementen.
- Elders in de gemeentelijke vaarwegen mogen recreatietoervaarders niet afmeren.
- Activiteiten in het kader van evenementen of de aanwezigheid van kunst in of op het water, mogen de doorvaart in de vaarwegen niet belemmeren, tenzij hierover met de gemeente afspraken zijn gemaakt.
- Voorzieningen voor inname van schoon water en afgifte van vuil water (geen bilgewater) worden gerealiseerd in overleg met de provincie Drenthe.

Bediening van de bruggen en sluizen

De bediening van de bruggen en sluizen in gemeentelijke wateren vindt alleen plaats binnen het vaarseizoen, binnen bloktijden en wordt afgestemd met de provincie Drenthe. De frequentie van bediening kan hierbij worden beperkt. De doorstroming van het wegverkeer gaat in alle gevallen boven de recreatietoervaart. Het openen van de bruggen mag het verkeer in de spitsuren niet belemmeren.
Bloktijden:

- ma t/m vrijdag: van 9:00 tot 12:00 uur en van 13:00 tot 17:00 uur;
- van eerste maandag in mei tot en met de laatste zaterdag in september is er bediening op ma t/m zaterdag: van 9:00 tot 12:00 uur en van 13:00 tot 17:00 uur;
- in het hoogseizoen van de eerste zondag in juni tot en met de laatste zondag in augustus is er bediening op ma t/m zondag: van 9:00 tot 12.00 en van 13.00 tot 17:00 uur.

Bediening buiten bovengenoemde bloktijden of buiten het vaarseizoen is alleen mogelijk als de kosten daarvoor gedekt zijn en na afstemming met gemeente en provincie.

Vaarsnelheid

De vaarsnelheid op de Vaart, Het Kanaal en het Havenkanaal is 6 km/u. De vaarwegbeheerder, zijnde de gemeente Assen heeft de bevoegdheid om dit vast te stellen.

Drijvende horeca , bedrijfsvaartuigen, evenemente n en andere activiteiten

De gemeente kan het permanent afmeren van drijvende horeca zoals restaurantschepen of bedrijfsvaartuigen zoals rondvaartboten beperkt toestaan. Per situatie wordt bekeken in welke mate het mogelijk is om af te wijken van de uitgangspunten. In deze gevallen wordt dat altijd via een contract of overeenkomst met de gemeente geregeld. De initiatiefnemer is verantwoordelijk voor het regelen van eventuele andere benodigde zaken zoals vergunningen of ontheffingen. Het gebruik van het water voor evenementen is toegestaan en zal via de reguliere procedures rondom het organiseren van evenementen worden behandeld.

Havenmeester

Voor de handhaving van gebruik en beheer van de gemeentelijke vaarwegen is een gemeentelijke havenmeester nodig.

Water kaarten

De karakteristieken van de voorzieningen, de openingstijden en de vaarwegen met de kunstwerken zijn opgenomen in de Wateratlas en kaarten van de ANWB. ANWB Watersport heeft van bijna alle watersportgebieden in Nederland zeer gedetailleerde wateratlassen en -kaarten uitgebracht. De kaarten bevatten behalve jachthavens, bruggen, sluizen, betonning en dieptes, ook gedetailleerde uitsneden van bepaalde gebieden en havenplaatsen. De waterkaarten zijn ook in digitale vorm beschikbaar.

Uitgangspunten voor financiën

Met betrekking tot de financiële dekking gelden de volgende uitgangspunten:

Liggelden en andere baten

- Het voorzieningenniveau in de gemeentelijke vaarwegen rechtvaardigt het instellen van liggeld. Het liggeld in Assen is vergelijkbaar met het liggeld in de regio. Inning van dit liggeld en de vergoeding voor de voorzieningen zoals toiletten, douches, energie en water, loopt via de havenmeester.
- Voor het kort aanleggen (zonder overnachting) in Het Kanaal wordt vooralsnog geen liggeld gevraagd. Dit om een bezoek aan de binnenstad te stimuleren.
- Voor ligplaatsen in het Havenkanaal zal de gemeente in de toekomst, afhankelijk van het geboden voorzieningenniveau, liggeld heffen. Dat geldt ook voor de passantenhavens.
- Voor overwintering van hun schip in de passantenhavens kunnen Assenaren een vergunning aanvragen. Het bedrag dat voor een winterligplaats in rekening wordt gebracht is vergelijkbaar met dat in andere plaatsen in de regio.
- Drijvende horeca en andere bedrijfsvaartuigen moeten liggeld betalen voor het gebruik van een vaste ligplaats en eventuele op- en afstapplaatsen. De hoogte van dit liggeld is gebaseerd op de tarieven voor precario.
- Voor het gebruik van vaarwegen en/of oevers voor overige recreatie en/of (sport)activiteiten, kunnen kosten in rekening gebracht worden. Veelal wordt dit individueel met deze partijen en de gemeente geregeld via een overeenkomst.
- Voor het verstrekken van vergunningen worden leges in rekening gebracht.

Beschikbare budgetten
De exploitatie vaarwegen en havens is opgenomen in de gemeentebegroting. Aanvullende ambities of nieuwe initiatieven van de gemeente of particulieren moeten kostendekkend zijn. Gebruik en beheer van het water bij evenementen moeten bijvoorbeeld gefinancierd uit het voor dit evenement bestemde budget. Ander voorbeeld is een particulier initiatief waarvoor extra brugbediening nodig is. De initiatiefnemer zorgt voor een sluitende exploitatie. Ook als de gemeente een nieuwe haven wil inrichten, moet de exploitatie kostendekkend zijn.

Beheermaatregelen vaarwater
<u>Exploitatie en beheer</u>
Het beheer en onderhoud vindt plaats op basis van de gewenste eindbeelden, de beeldkwaliteitsmaatstaven voor de verzorging die separaat door de raad worden vastgesteld en de financiële kaders die jaarlijks middels de begroting door de raad worden vastgesteld. De maatstaven voor de technische kwaliteit worden in het kader van het beheer, zowel het dagelijks beheer als het groot onderhoud, in meerjaren uitvoeringsplannen en jaarplannen voor beheer en onderhoud uitgewerkt. Risico- en waardengestuurd beheer vormt hiervoor de basis.
<u>Marketing</u>
Het is belangrijk om het ‘Varen in Assen’ in te bedden in de totale marketing van Assen. De ingrijpende positieve veranderingen op het gebied van vaarwegen kunnen goed gebruikt worden voor het benadrukken van de aantrekkelijkheid van de stad. Maar ook als onderdeel van het programma FlorijnAs en dus onderdeel van een veel bredere opwaardering van de stad, zal het gebruik van vaarwegen in Assen ingezet kunnen worden bij de marketing van Assen.
Het is wenselijk om de projectnaam ‘Blauwe As’ te behouden als sterke merknaam voor de Asser vaarroute Vaart - Het Kanaal - Havenkanaal. De Blauwe As is een aanwinst voor de vaarwereld. Het bevaarbaar maken van Het Kanaal opent echter niet alleen een nieuwe vaarroute, maar vergroot de aantrekkelijkheid in een veel bredere zin. Varende bezoekers kunnen letterlijk tot in het hart van de stad varen en de stadse gezelligheid ervaren. Daarnaast kan een ‘rondje Assen’ gevaren worden en is het aantrekkelijk om de vaarwegen rondom het centrum te gebruiken voor recreatieve doeleinden zoals de verhuur van fluisterboten of kano’s. In de promotie streven we naast free publicity, onder andere naar opname op de diverse landelijke vaarrecreatiekaarten, in watersportbladen en andere toeristische informatiekanalen. Uiteraard kan ook een specifiek marketingplan opgesteld worden om de nieuwe vaarroute en alle mogelijkheden te promoten bij diverse doelgroepen zoals booteigenaren binnen en buiten de provincie, huurboot-initiatieven, kanoërs, roeiers, etc.
Het opstellen van een marketingsplan valt buiten de kaders van deze nota.
<u>Stedelijke ontwikkelingen</u>
Vaarwegen langs en zelfs tot in het centrum moeten de recreatievaarder verleiden tot het kiezen van een ligplaats in Assen. Belangrijk daarvoor is de hoogwaardige uitstraling van de Vaart en Het Kanaal voor de recreatietoervaart. De andere functies aan of langs het water moeten die zelfde kwaliteit uitstralen. Zo ontstaat een wisselwerking tussen de activiteiten op het water en het land.
Het opstellen van een stedelijke visie valt buiten de kaders van deze nota.

Vervolgstappen
De kaders en uitgangspunten van deze nota worden nader uitgewerkt in de Algemene Plaatselijke Verordening. Het college van burgemeesters en wethouders krijgt de bevoegdheid daarvan een havenreglement af te leiden voor de verschillende afmeerplaatsen en passantenhavens. Daarnaast worden onderdelen van deze nota in meerjaren uitvoeringsplannen en jaarplannen voor beheer en onderhoud uitgewerkt. Middels de jaarlijkse begrotingsbehandeling worden de financiële kaders door de raad vastgesteld.

Samenvatting: Varen in Assen!

Vaarwegen in Assen

Assen kent de volgende vaarwegen: Vaart, Havenkanaal, Noord-Willemskanaal en Drentsche Hoofdvaart. Vanaf 2017 komt daar Het Kanaal bij. Ligplaatsen in Assen zijn gesitueerd in de passantenhavens in Kloosterveen en Marsdijk en binnen het vaarseizoen is het mogelijk om in de Vaart en het Havenkanaal een aantal nachten te verblijven. Wonen op het water is mogelijk in de woonschepenhaven Groene Dijk.

Belangrijkste ontwikkelingen

In Assen zijn een aantal belangrijke ontwikkelingen met betrekking tot het varen in en om de stad. In het kader van het programma FlorijnAs wordt het project ‘Blauwe As’ uitgevoerd, waardoor Het Kanaal vanaf 2017 weer bevaarbaar is. Hierdoor ontstaat een nieuwe vaarroute langs de binnenstad en wordt het mogelijk een ‘rondje Assen’ te varen. Deze nieuwe vaarroute door de stad zal ook de naam ‘Blauwe As’ dragen. Daarnaast zijn er ontwikkelingen op gebied van het gebruik van de vaarwegen voor drijvende horeca en overige bedrijvigheid zoals rondvaartschepen.

E indbeelden

Assen werkt aan een levendig en dynamisch gebruik van de vaarwegen met een acceptabele beeldkwaliteit. Dit vertaalt zich in de volgende voornaamste eindbeelden:

- Gedurende het vaarseizoen worden de Asser vaarwegen voornamelijk gebruikt voor de recreatietoervaart. Schepen kunnen in de Vaart en het Havenkanaal verblijven, hiervoor geldt een beperkte ligduur. Beroepsvaart (bijvoorbeeld distributie van goederen) is aanwezig in het Havenkanaal en Noord-Willemskanaal. Drijvende horeca en overige bedrijvigheid (zoals rondvaartschepen) zijn beperkt aanwezig en hebben de mogelijkheid om af te wijken van de beperkte ligduur.
- De passantenhavens in Kloosterveen en Marsdijk bieden in het vaarseizoen de mogelijkheid tot langere ligduur. Buiten het vaarseizoen is ruimte voor een seizoensplek. Het Havenkanaal biedt de mogelijkheid tot het realiseren van een winterstalling.
- De vaarwegen en de directe omgeving zijn aantrekkelijk om te wonen, werken en verblijven, kunnen worden gebruikt voor en bij evenementen, sluiten aan bij een levendige binnenstad, bieden ruimte voor uitingen van kunst en cultuur en kunnen ingezet worden bij citymarketing. Historische schepen kunnen het historisch karakter van de Vaart benadrukken.
- Om waterkwaliteit te handhaven is een lozingspunt voor huishoudelijk afvalwater aanwezig.

U itgangspunten

Om de gewenste eindbeelden te bereiken gelden uitgangspunten als het gaat om het gebruik en beheer van het vaarwater. Uitgangspunten vormen een basis voor nadere uitwerking in regelgeving of uitvoeringsplannen. De voornaamste uitgangspunten zijn:

- Tijdens het vaarseizoen is de maximale ligduur in de Vaart en het Havenkanaal 3 nachten, in de passantenhavens 13 nachten. In Het Kanaal mag vanaf 2017 wel kort aangelegd worden, maar zijn geen overnachtingen mogelijk. Elders mag niet aangelegd worden, behalve voor het wachten op bruggen of sluizen. Afwijkingen van deze uitgangspunten zijn alleen mogelijk als dit contractueel is overeengekomen. Buiten het vaarseizoen zijn alleen ligplaatsen in de passantenhavens beschikbaar.
- In de vaarwegen zijn de afmetingen van schepen beperkt. Maximale vaarsnelheid is 6 km/u.
- Bruggen en sluizen worden alleen binnen bloktijden bediend. De frequentie van bediening binnen deze bloktijden kan worden beperkt. Gedurende spitsuren in het wegverkeer worden geen bruggen en sluizen bediend. Bruggen en sluizen in de binnenring (Vaart, Het Kanaal en Havenkanaal t/m sluis) worden handmatig bediend. Bruggen in de buitenring (Drentsche Hoofdvaart en Havenkanaal) worden in de toekomst op afstand (vanaf sluis Peelo) bediend.
- Een havenmeester is gastheer namens de gemeente en handhaaft de regels, geeft informatie en int liggelden. De voorzieningen in het havenkantoor kunnen 24 uur per dag en 7 dagen per week door de vaarrecreanten worden gebruikt.
- Beleid voor het gebruik en beheer van vaarwegen wordt uitgewerkt in de Algemene Plaatselijke Verordening en uitvoeringsplannen.

Bijlage: Verklarende woordenlijst

Aanlegplaats

Aangewezen plaats langs een kade, waar kort aangelegd mag worden zonder overnachting.

Beroepsvaart

Vaartuigen ten behoeve van de distributie van goederen.

Bedrijfsvaartuigen

Vaartuigen waar bedrijvigheid plaatsvind in het kader van toerisme of recreatie. Voorbeeld hiervan is een rondvaartboot.

Blauwe As

Naam voor de vaarroute door Assen (Vaart - Het Kanaal - Havenkanaal), afgeleid van de naamgeving voor de projecten die in het kader van het programma FlorijnAs de bevaarbaarheid van Het Kanaal mogelijk maken.

Horecaschepen

Vaartuigen waarop horeca wordt bedreven, vaak met een vaste ligplaats. Voorbeeld hiervan is een restaurantboot.

Jachthaven

Haven met aanlegplaatsen voorzien van nutsvoorzieningen, elektra, water en lozingspunt vuilwater, voor recreatievaartuigen en voorzieningen voor de vaarrecreant.

Kop van de Vaart

Het deel van de Vaart grenzend aan het centrum van Assen.

Kop van het Havenkanaal

Het deel tussen de (nog te realiseren) sluis en de aansluiting met Het Kanaal.

Ligplaats

Aangewezen plaats langs een kade waar met een vaartuig overnacht kan worden.

Oever- en kadelengte

Totale lengte van de oevers en kades waar vanaf het water aangelegd kan worden of vanaf het land gebruik gemaakt kan worden van het vaarwater.

Passantenhaven

Haven met aanlegplaatsen zonder of met beperkte voorzieningen, elektra en wateraansluitingen, voor recreatievaartuigen.

Stalling

Aangewezen plaats in een haven, waar voor langere duur een vaartuig kan liggen zonder dat deze bewoond of gebruikt wordt.

Vaarseizoen

Deel van het jaar dat de vaarwegen worden opengesteld voor de recreatievaart. Deze periode volgt over het algemeen de periode die de provincie ook hanteert. Dit is op dit moment de periode van april tot en met oktober.

Vaartijden

Tijden en dagen dat bruggen en sluizen in de vaarwegen bediend worden. De tijden en dagen sluiten aan bij de bedieningstijden van de Provincie Drenthe.

Vaarwater

Oppervlaktewater waarin vaartuigen aanwezig kunnen en mogen zijn.

Bijlage: Kaart vaarwegen

Aldus vastgesteld vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 14 april 2016

M.L.J. Out, voorzitter

mevr. I. Rozema, griffier